

Rada i pro ty, co překročili padesátku!

Před lety – ještě v době totalitního režimu – jsem jednal v jisté záležitosti s redaktorem jednoho regionálního deníku. Byl to přesvědčený ateista, což mi dal najevo tím, že si při našem rozhovoru neodpustil kousavou poznámku: „Na křesťanství mi vadí, že vede lidi k pasivnímu postoji k životu. Kdyby se všichni lidé řídili příkazy Bible, tak bychom nikdy nevybudovali blahobyť, o který usilujeme.“ A dokonce odcitoval i některé verše z Bible: „Nestarejte se co, budete jíst, nestarejte se o to, co si vezmete na sebe... Netrapte se problémy, které život přináší...“ A tyto verše pak ještě podle vlastního chápání parafrázoval: „Neangažujte se pro věci tohoto světa. Teprve na onom světě se budete mít dobře!“

Samozřejmě že jsem s jeho názorem nesouhlasil a oponoval jsem mu, ale on se bránil tvrzením, že jeho sousedka začala chodit do jakéhosi křesťanského shromáždění a od té doby odmítá zúčastňovat se domovních schůzí a akcí, že ke stejné nevšímavosti vede i své dvě děti a přitom se stále odvolává na Bibli.

Nevím, které křesťanské společenství ta žena navštěvovala a do jaké míry jeho tvrzení odpovídalo skutečnosti, ale přiznám se, že mě tenkrát jeho slova přivedla k zamyšlení nad tím, jak biblické citáty, které mi onen redaktor citoval, mohou být někdy nesprávně pochopené a našim životem špatně interpretované: „Nestarejte se! Netrapte se!“

Flegmatik je přečte, a jestliže odložil nebo zanedbal něco, co měl vykonat, tak si jimi odlehčí svědomí. A na druhé straně svědomitý a ustaraný člověk v nich může vidět pobídku, aby se nezatěžoval přílišnou péčí a starostí.

Se zmíněnou výzvou se v Písmu setkáváme dvakrát. Především ji v obsírnějším výkladu vyslovil Pán Ježíš: „Nemějte starost o svůj život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe...Pohledte na nebeské ptactvo: neseje, nežne, nesklízí do stodol, a přece je váš nebeský Otec živí. Což vy nejste o mnoho cennější...? Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete.“ (Mt 6,25-34). A na Ježíšova slova zřejmě myslel apoštol Pavel, když ve svém dopise vybízel filipské věřící: „Netrapte se žádnou starostí...!“ (F 4,6).

Při pozorném čtení zjistíme, že obě tyto výzvy jsou vsazeny do určitého kontextu, ke kterému je nezbytné přihlédnout, abychom jim porozuměli. Pán Ježíš vybídku spojuje s příkazem na hledání nebeského království, protože o občany Božího království má nebeský Otec prvořadou péči; on ví, co jeho děti potřebují. A ani Pavlova výzva nepostrádá odkaz na Boha, kterého máme o své potřeby nejenom prosit, ale především mu za ně již předem děkovat: „Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu.“ (F 4,6)

Věřící zde v žádném případě nejsou pobízeni k pasivnímu nebo dokonce flegmatickému postoji k životním problémům. V obou případech jsou výzvy spojeny s návodem, jak je možné ve svízelných – a někdy z lidského pohledu i beznadějných situacích – vybudovat vztah s Bohem,

který je vždy připraven podat člověku pomocnou ruku. Ani v jednom případě zde není řečeno: Modlete se, prostě – a pak pasivně čekejte!

Ježíš říká: „Nemějte starost, ale hledejte místo, kde v tomto strastiplném světě vládne ten, kdo je připraven všechny vaše potřeby zajistit. Hledejte Boží království!“ A aktivita, ke které vyzývá apoštol Pavel, se může někomu zdát až absurdní: „Netrapte se, ale v každé modlitbě, prosbě a žádosti děkujte!“

Odvážím se říct, že k takovému postoji – děkovat v každé situaci a za všech okolností – je potřebí hodně síly a odvahy. Ale vyplatí se to, protože výsledek je zaručen: „Pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši.“ (F 4,7)

Nikdo z lidí žijících na této hříchem infikované planetě není imunní proti starostem, bolestem a všelijakým trápením. Od chvíle, kdy první pár opustil rajskou zahradu, lidé hledají to, co si naši prarodiče jako hříšníci nemohli přes bránu ráje přenést; hledají pokoj a touží po šťastném a bezstarostném životě. Ovšem tisícileté zkušenosti lidstva potvrzují, že se to nedaří, pokud se lidé pokoušejí dosáhnout to vlastním snažením. Málo je těch, kteří jsou ochotni přijmout zprávu, že Bůh přes všechnen náš vzdor a nepochopení přišel za námi a učinil všechna opatření, aby nás zbavil starostí a zajistil nám pokoj, který nemůže narušit žádná situace, do které se dostaneme. Málo je těch, kteří za tento projev Boží lásky projevují vděčnost.

Slyšeli jste o známé křesťanské spisovatelce židovského původu, jejíž jméno je Corrie ten Boom? Tato Holanďanka ve své životopisné knize líčí, jak byla se svou sestrou zavlčena do nacistického vyhlazovacího tábora a jaké potupě a hrůze tam byly vystaveny. Jednoho dne jim dozorci nařídili, aby se svlékly do naha a dlouhé hodiny je pak ve velmi chladném počasí nechali stát na dvoře.

Těžko se můžeme vžít do toho, jaké ponížení a utrpení prožívaly, když tam byly vystaveny posměšným pohledům dozorců, kteří kolem nich přecházeli. Corrie však píše, že v té chvíli se jí zmocnil „nepopsatelný pocit úcty k Bohu a k jeho svatosti“. V nestřežené chvíli se obrátila na svoji setru a zašeptala: „Betsie, i Pánu Ježíši sebrali šaty a ještě ho přibili na kříž.“

A Betsie ji se slzami v očích odpověděla: „Corrie, já jsem mu za to nikdy nepoděkovala!“

My lidé jsme zvyklí obvykle děkovat teprve tehdy, když něco dostaneme. Někdy je to pro nás jediný způsob, jak se můžeme odvděčit za prokázaný dar nebo dobro. Bible nás však vybízí, abychom děkovali nejenom dodatečně, ale aby vděčnost a vyslovení díků byly již součástí našich proseb, a tak aby se staly projevem nového vztahu s Bohem, který ve víře navazujeme.

Vděčnost je pravým opakem sobectví. Sobec se vždy domnívá, že si zaslouží to, co dostává, zatímco ten, kdo našel Boha, ví, že všechno dobré, co přijímá, je Boží nezasloužený dar – a proto za vše děkuje. A takový postoj není projevem pasivity, ale je to jediný čin, který můžeme vykonat pro dosažení vnitřního pokoje a získání nezkaleného štěstí. A že je to možné za všech okolností a v každé situaci, s tím se nám svěřila Corrie ten Boom.

Jiří Drejnar

